

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermo de virtute exco[m]municationis Fratri Martino
Luther Augustiniano a linguis tertii tandem euerberatus**

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 6037

Qvintvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33415

Apostolum Paulum. Et Ioannes epistola secunda. Si quis venit ad vos, & non assert doctrinam hanc, nolite eum in domum recipere, nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue, cōmunicatur operibus eius malignis.

¶ TERTIVM.

¶ Excommunicari non est animam tradi diabolo, neq; priuari bonis Ecclesie, communib; orationib; eiusdem. Hoc ex dis
c;is abunde patet, quia manente fide, spe, & charitate, manet vera communio, & participatio omnium bonorum Ecclesie.

¶ QVARTVM.

Excommunicatio, si iusta est, significat potius animam esse dia
boho traditam, & ecclesia communione spirituali priuata, quia fertur super eum, qui peccato mortali seipsum priuauit communione charitatis, & diabolo se tradidit. Sicut et contra reconciliatio
nis sacramentum est et externum signum, interioris reconciliatio
nis & communionis. Ideo verum est, q; excommunicatio ecclesiastica, non infert, sed presupponit aliquem esse in morte & peccato, i. vere excommunicatum spiritualiter.

¶ QVINTVM.

Excommunicatio, sive est temporalis & corporalis, tamen ordi
natur, non contra, sed pro communione interiore, vel reparanda,
si iusta lata fuerit, vel augenda, si iniusta fuerit.

Probatur hoc per Apostol. iiij. Corin. vii. Agam secundum pos
testate, quā dedit dñs mihi non in destructionē, sed ædificationē.
hoc certe intelligo, q; non possit destruere, sed tantummodo ædis
ficare per Ecclesiasticā potestatē. Nā & illū fornicariū. i. Corin.
v. sic excōmunicauit, & Satanæ tradidit, vt spiritus nihilominus
saluus fieret, & vt supra dictū est. Non existimandi sunt quasi ini
mici. Sed corrīgendi vt fratres, non vt perdanū, sed vt confundan
tur. Et vt audacius dicā. Ne Christus, vt homo, hanc habuīt pos
testatē separandi animas, sicut dicit Ioan. vi. Omne quod ve
nit ad me non ejiciā foras. Et iterum. Hęc est voluntas eius, qui
misit me patris, vt omne quod dedit mihi, non perdam. Et iterū
alibi. Non venit filius hominis perdere, sed saluare animas. Item
adhoc est apertus quoq; textus li. vi. de sen. ex co. c. Cū medicinalis
lis, qui valde est notabilis, dicens. Cū medicinalis sit excommun
icatio, nō mortalis, disciplinans, nō eradicans, dum tamen is, in
quē lata fuerit non contemnat, caute prouideat [Ecclesiasticus] ius
dex, vt in ea ferenda, ostendat se prosequi, quod corrīgēntis fuerit
& medentis. Hęc ibi. Cur non dixit, quod perdentis & occiden
ti fuerit, sicut quidam desperati timent, immo quidam Officia
les tyranni affectant? Igitur Ecclesiastica excōmunicatio, est pī
um & maternum Ecclesie flagellum, super corpus & res corporis

ris impositum, quod nō trudit ad infernum, sed potius reuocat, &
urget ad salutem eos, qui ad inferna properant, ideo cum summa
exultatione, & reuerentia simus amplectendum, ne dum patiens
tissime ferendum est,

¶ SEXTVM.

Illud solum & maxime omnium curandum est, ne excommuni-
cacio tam fidele salutis ministerium, contemnatur, aut impatiens
tius feratur quia nō modo propter potestatem Ecclesiae, quae per
seipsum semper est metuenda, sed etiam propter ipsam huius po-
testatis operationem, & salutis proprię promotionem, amanda.
Sit simile, q̄ mater corripiat dilectum filium, quādōq; meritum,
quandoq; immeritum. Hic constat pium esse flagellum, & filio fa-
lutare. Q. si ipse impatiens materna huius disciplinæ, nō omis-
sit prohibitum, aut non fecerit iussum. Sed furens in matrem ins-
urgat, aut contemnat. Ecce tunc incurrit in mandatum dei, vbi
præcipit parentes honorari, & sicut ut ex unica leuiscula discipli-
na, quae sine peccato, immo cum merito erat, sibi conferet, derelicta
bilissimam culpam, & æternam poenam. Ita & nostro seculo fies-
ti (heu miseriam) videmus, ut officiales trucident, notarios &
nuncios cedant, mergant, captiuent, aliacq; detestabilia portenta
committant quod non facerent credo, nisi vulgata illa, erroneaq;
opinione, crederent se se per excommunicationem, tradi in damna-
tionem, ac non potius querri ad salutem. Hinc enī sceleribus adjic-
ciunt desperationem, nouissimum omnī, horrendissimumq; mas-
torum. Atq; hæc causa fuit, ut hunc sermonem meditarer, & nūc
æderē quoq; Qm̄ iuste permittat hanc cædem in officiales de-
us, ut qui hanc sententiam salutis absconditam cupiunt quo secu-
rius tyrannidem suam falso terrore hominum stabiliant, tandem
extrema tyrannorum etiam patiantur.

Si vero populus huius potestatis & excommunicationis op-
timam necessitatem, & saluberrimam vim, ac non contra eos, sed
pro eis valere, doceretur intelligere, minus ipsi periculorum, &
quietam obedientiam in populo haberent, quin & gloriam &
amorem obtinerent.

Igitur, mi fratres in domino, nolite hæc portenta cogitare. Sin
Officiales, vel publicani, huius potestatis ministri, sint in quam
boni, malii, qualescumq; non nocebbit potestas ipsa vobis, sed pro-
derit semper, siue sit in vñ vel abusu tantummodo recte feratis
eam, aut cum humilitate quadere seu solui querrite. Matrem intues-
mini Ecclesiam. Quid ad te, si virgam suam super te ponat per
manum indigni & nihilominus Matris tuæ dulcissimæ virga est
& quidem saluberrima.

¶ SEPTIMVM.

Id potius aduerte, & oculos hoc verte, ut illud magis, vel fas

A ij